

PROJEKTI HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

PREDSTAVLJAMO USPOSTAVNE I ISTRAŽIVAČKE PROJEKTE HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

FILOZOFSKI FAKULTET OSIJEK

STRUČNO USAVRŠAVANJE UČITELJA U FUNKCIJI UNAPREĐENJA REZULTATA UČENJA UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE U PRIRODOSLOVNOM I MATEMATICKOM PODRUČJU (SURFPRIMA)

- Nositelj projekta: Filozofski fakultet Osijek
- Voditelj projekta: izv. prof. dr. sc. Branko Bognar
- Vrijednost projekta: 614.479,00 kuna
- Razdoblje trajanja provedbe projekta: 1. 12. 2018. - 30. 8. 2023.
- Izvor finansiranja: Hrvatska zaklada za znanost; Istraživački projekt IP-2018-01-8363

Opis projekta

Prema rezultatima međunarodnog ispitivanja znanja i vještina petnaestogodišnjih učenika PISA, hrvatski učenici postižu niže rezultate od projekta području čitalačke, prirodoslovne i matematičke pismenosti. Takvi rezultati mogu se promijeniti unapređenjem metodičkih kompetencija učitelja. Kompetencije učitelja ne mogu se razviti slučajno, već se to može postići u strukturiranim obrazovnim uvjetima. No programi stručnog usavršavanja koji se ostvaruju kao dio cijelogodišnjeg učitelja nisu ujek organizirani tako da dovode do pozitivnih promjena u nastavi koje mogu unaprediti učeničku postignuća, tako međunarodna iskustva drugih istraživača mogu poslužiti kao vodič prilikom osmišljavanja vlastitoga programa stručnog usavršavanja, nije moguće preuzeti gotova rješenja i primijeniti ih u našem obrazovnom sustavu. Stoga je istraživački tim pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Branka Bognara započeo projekt Stručno

usavršavanje učitelja u funkciji unapređenja rezultata učenja učenika osnovne škole u prirodoslovnom i matematičkom području (SURFPRIMA). Istraživački tim okuplja znanstvenike i stručnjake s Osijeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Osijek, Odjela za matematiku, Odjela za biologiju, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, Agencije za odgoj i obrazovanje, Učiteljskog fakulteta Zagreb i Sveučilišta u Slavonskom Brodu te učitelje matematike i biologije. Pritom je određen zajednički cilj - osmislići kvalitetan model stručnog usavršavanja učitelja matematike i biologije koji može doprinijeti boljim rezultatima učenja učenika. Projekt je podijeljen na četiri faze. U prvoj smo fazi na temelju sustavnih pregleda relevantnih istraživanja utvrdili značajne kvalitetne i učinkovite stručnog usavršavanja i prema njima osmisili program struč-

nog usavršavanja učitelja biologije i matematike uskladen s hrvatskim odgjeno-obrazovnim sustavom. U drugoj, trenutnoj, fazi ostvarujemo i unapređujemo osmisleni model stručnog usavršavanja učitelja putem online aplikacije Zoom. Na taj način učitelji sudjeluju u teoriskim i praktičnim radionicama o značajima kvalitetne i učinkovite nastave matematike i biologije koji su ilustrirani videoprimjerima njihove nastave. Online učenje učitelja pokazalo se kao odgovarajuća mogućnost za vremenski i prostorno fleksibilno učenje. Ovo vrijeme nesigurnosti i krize prepoznamo smršišem na kojima možemo odgovoriti provedbom akcijskih istraživanja upravo zato što je njihova temeljna postava kreativno rješavanje neplaniрanih problema i unaprjeđenje postojeće prakse. Bez obzira na situaciju koja je ograničila učitelje na učionici, učitelji su se našli u središtu zanimanja brojnih zemalja. Međutim, ekonomski rast temeljen na potrošnji fosilnih goriva, nerazumljivo je prevelikoj eksploataciji prirodnih resursa, uključujući i nerazumno korištenje energije, stvara i brojne nejednakosti, posebice one povezane s okolišem. Tačke su, primjerice, prekomjerne emisije ugljičnog dioksida i emisije drugih stakleničkih plinova (GHG) koje vode globalnom zagrijavanju, klimatskim promjenama i iscrpljivanju prirodnih resursa. U končnjici, vode značajnim oštećenjima ekonomskog, društvenog i ekološkog sustava te postaju ograničenje budućeg ekonomskog rasta i društvenog progresa. Rješavanju tog izazova

Nositelj projekta: Ekonomski fakultet u Osijeku http://www.efos.unios.hr/einura/

Voditelj projekta: prof. dr. sc. Dula Borozan

Istraživači: prof. dr. sc. Dula Borozan, prof. dr. sc. Sanja Pfeifer, prof. dr. sc. Nela Vlahinić Lenz, izv. prof. dr. sc. Dubravka Pekanov Starčević, mr. sc. Sofija Turjak, Ana Žrnici, univ. spec. oec.

Vrijednost projekta: 367.209,10 kuna

Razdoblje trajanja provedbe projekta: 48 mjeseci

Izvor finansiranja: Hrvatska zaklada za znanost, Istraživački projekt IP-2020-02-1018

Niskougljični ekonomski imperativ

Ekonomska rast stvara brojne koristi poput poboljšanog životnog standarda i javnih usluga, smanjenja nezaposlenosti i siromaštva. Stoga ne čudi što se nalazi u središtu zanimanja brojnih zemalja. Međutim, ekonomski rast temeljen na potrošnji fosilnih goriva, nerazumljivo je prevelikoj eksploataciji prirodnih resursa, uključujući i nerazumno korištenje energije, stvara i brojne nejednakosti, posebice one povezane s okolišem. Tačke su, primjerice, prekomjerne emisije ugljičnog dioksida i emisije drugih stakleničkih plinova (GHG) koje vode globalnom zagrijavanju, klimatskim promjenama i iscrpljivanju prirodnih resursa. U končnjici, vode značajnim oštećenjima ekonomskog, društvenog i ekološkog sustava te postaju ograničenje budućeg ekonomskog rasta i društvenog progresa. Rješavanju tog izazova

EKONOMSKI FAKULTET U OSIJEKU

„EKONOMSKI IZAZOVI TRANZICIJE PREMA NISKOUGLJICNOM RASTU“

„NABIJENA ZEMLJA ZA MODELIRANJE I NORMIZACIJU U POTRESNOU AKTIVNIM PODRUČJIMA“

Projektni tim

GRAĐEVINSKI I ARHITEKTONSKI FAKULTET OSIJEK

U drugoj će etapi biti ispitana i otpornost zidova od nabijene zemlje na djelovanje simuliranog potresnog opterećenja. U trećoj će etapi biti ispitana otpornost zemljanih modela kuća na djelovanje umjetnih zapisa potresa primjenom potresnog stola u Laboratoriju za potresna ispitivanja u Žrnovnici, nedaleko od Splita. Tačka eksperimentalna ispitivanja građevinskoj će struci dati uvid u nosivost i mehaničke slomne zemljanih zidova, a time i pokazatelje kritičnih mesta u postoećoj zemljanoj arhitekturi u potresno aktivnim područjima. Projektni tim će doc. dr. sc. Jelena Kaluder te doktorante Mihaela Domazetović, Luciju Kraus i Ana Perić s Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek, doc. dr. sc. Darija Ilić i doc. dr. sc. Ivana Varga s Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek te doc. dr. sc. Paulina Krolo s Građevinskom fakultetu u Rijeci. Sve su to znanstvenici s istiskom koje su stečeli boravcima u istraživačkim centrima u Sloveniji, Njemačkoj i SAD-u, radom u struci te radom u tehničkim odborima pri Hrvatskom zavodu za norme. Članovi su se istraživačkog tima do danas bavili unaprijeđivanjem postojećih metoda proračuna konstrukcija na potresu, kulturnom baštinstvu i istraživanjima u polju geoteknike i biotehnike te toplinskih svojstava građevina.

Projekt je RE-forms bit će proveden kroz tri uzastopne etape. U

prvoj će etapi biti ispitana svojstva poput betona i čelika koji se dobivaju rudarenjem, miniranjem ili drugim aktivnostima. Takve aktivnosti stete okolišu, a često i ljudskom zdravlju. Sastavne materijale betonske kuće gotovo je nemoguće razložiti u izvorne elemente. Osim toga, za rušenje betonskih konstrukcija potrebna je graditi od lokalno dostupnog materijala koristeći se jednostavnim tehnologijom, a trajnim napuštanjem takvih kuća nosive je ideja izgradnje hrvatskih ruralnih graditeljstva, a hrvatske tradicijske zemljane kuće navode kako narodno bogatstvo jer utjelovljuju autentičnost. Međutim, u Hrvatskoj ne postoje norme za projektiranje zemljanih konstrukcija ni smjernice koje bi omogućile izgradnju novih zemljanih kuća. Iako je zemlja kao građevinski materijal superiorna u pogledu ekološkog i održivog građenja, manje su zemljene mjele malih krutosti i niskog crvotača. Stoga će se u okviru projekta istražiti nosivost i otpornost nabijene zemlje na vanjska djelovanja poput snijega, vjetra i potresa koji se bi opravdala njihova sigurnost i uporabivost.

Projekt RE-forms bit će proveden kroz tri uzastopne etape. U prvoj će etapi biti ispitana svojstva poput betona i čelika koji se dobivaju rudarenjem, miniranjem ili drugim aktivnostima. Takve aktivnosti stete okolišu, a često i ljudskom zdravlju. Sastavne materijale betonske kuće gotovo je nemoguće razložiti u izvorne elemente. Osim toga, za rušenje betonskih konstrukcija potrebna je graditi od lokalno dostupnog materijala koristeći se jednostavnim tehnologijom, a trajnim napuštanjem takvih kuća nosive je ideja izgradnje hrvatskih ruralnih graditeljstva, a hrvatske tradicijske zemljane kuće navode kako narodno bogatstvo jer utjelovljuju autentičnost. Međutim, u Hrvatskoj ne postoje norme za projektiranje zemljanih konstrukcija ni smjernice koje bi omogućile izgradnju novih zemljanih kuća. Iako je zemlja kao građevinski materijal superiorna u pogledu ekološkog i održivog građenja, manje su zemljene mjele malih krutosti i niskog crvotača. Stoga će se u okviru projekta istražiti nosivost i otpornost nabijene zemlje na vanjska djelovanja poput snijega, vjetra i potresa koji se bi opravdala njihova sigurnost i uporabivost.

Projekt RE-forms bit će proveden kroz tri uzastopne etape. U prvoj će etapi biti ispitana svojstva poput betona i čelika koji se dobivaju rudarenjem, miniranjem ili drugim aktivnostima. Takve aktivnosti stete okolišu, a često i ljudskom zdravlju. Sastavne materijale betonske kuće gotovo je nemoguće razložiti u izvorne elemente. Osim toga, za rušenje betonskih konstrukcija potrebna je graditi od lokalno dostupnog materijala koristeći se jednostavnim tehnologijom, a trajnim napuštanjem takvih kuća nosive je ideja izgradnje hrvatskih ruralnih graditeljstva, a hrvatske tradicijske zemljane kuće navode kako narodno bogatstvo jer utjelovljuju autentičnost. Međutim, u Hrvatskoj ne postoje norme za projektiranje zemljanih konstrukcija ni smjernice koje bi omogućile izgradnju novih zemljanih kuća. Iako je zemlja kao građevinski materijal superiorna u pogledu ekološkog i održivog građenja, manje su zemljene mjele malih krutosti i niskog crvotača. Stoga će se u okviru projekta istražiti nosivost i otpornost nabijene zemlje na vanjska djelovanja poput snijega, vjetra i potresa koji se bi opravdala njihova sigurnost i uporabivost.

Projekt RE-forms bit će proveden kroz tri uzastopne etape. U prvoj će etapi biti ispitana svojstva poput betona i čelika koji se dobivaju rudarenjem, miniranjem ili drugim aktivnostima. Takve aktivnosti stete okolišu, a često i ljudskom zdravlju. Sastavne materijale betonske kuće gotovo je nemoguće razložiti u izvorne elemente. Osim toga, za rušenje betonskih konstrukcija potrebna je graditi od lokalno dostupnog materijala koristeći se jednostavnim tehnologijom, a trajnim napuštanjem takvih kuća nosive je ideja izgradnje hrvatskih ruralnih graditeljstva, a hrvatske tradicijske zemljane kuće navode kako narodno bogatstvo jer utjelovljuju autentičnost. Međutim, u Hrvatskoj ne postoje norme za projektiranje zemljanih konstrukcija ni smjernice koje bi omogućile izgradnju novih zemljanih kuća. Iako je zemlja kao građevinski materijal superiorna u pogledu ekološkog i održivog građenja, manje su zemljene mjele malih krutosti i niskog crvotača. Stoga će se u okviru projekta istražiti nosivost i otpornost nabijene zemlje na vanjska djelovanja poput snijega, vjetra i potresa koji se bi opravdala njihova sigurnost i uporabivost.

Projekt RE-forms bit će proveden kroz tri uzastopne etape. U prvoj će etapi biti ispitana svojstva poput betona i čelika koji se dobivaju rudarenjem, miniranjem ili drugim aktivnostima. Takve aktivnosti stete okolišu, a često i ljudskom zdravlju. Sastavne materijale betonske kuće gotovo je nemoguće razložiti u izvorne elemente. Osim toga, za rušenje betonskih konstrukcija potrebna je graditi od lokalno dostupnog materijala koristeći se jednostavnim tehnologijom, a trajnim napuštanjem takvih kuća nosive je ideja izgradnje hrvatskih ruralnih graditeljstva, a hrvatske tradicijske zemljane kuće navode kako narodno bogatstvo jer utjelovljuju autentičnost. Međutim, u Hrvatskoj ne postoje norme za projektiranje zemljanih konstrukcija ni smjernice koje bi omogućile izgradnju novih zemljanih kuća. Iako je zemlja kao građevinski materijal superiorna u pogledu ekološkog i održivog građenja, manje su zemljene mjele malih krutosti i niskog crvotača. Stoga će se u okviru projekta istražiti nosivost i otpornost nabijene zemlje na vanjska djelovanja poput snijega, vjetra i potresa koji se bi opravdala njihova sigurnost i uporabivost.

Projekt RE-forms bit će proveden kroz tri uzastopne etape. U prvoj će etapi biti ispitana svojstva poput betona i čelika koji se dobivaju rudarenjem, miniranjem ili drugim aktivnostima. Takve aktivnosti stete okolišu, a često i ljudskom zdravlju. Sastavne materijale betonske kuće gotovo je nemoguće razložiti u izvorne elemente. Osim toga, za rušenje betonskih konstrukcija potrebna je graditi od lokalno dostupnog materijala koristeći se jednostavnim tehnologijom, a trajnim napuštanjem takvih kuća nosive je ideja izgradnje hrvatskih ruralnih graditeljstva, a hrvatske tradicijske zemljane kuće navode kako narodno bogatstvo jer utjelovljuju autentičnost. Međutim, u Hrvatskoj ne postoje norme za projektiranje zemljanih konstrukcija ni smjernice koje bi omogućile izgradnju novih zemljanih kuća. Iako je zemlja kao građevinski materijal superiorna u pogledu ekološkog i održivog građenja, manje su zemljene mjele malih krutosti i niskog crvotača. Stoga će se u okviru projekta istražiti nosivost i otpornost nabijene zemlje na vanjska djelovanja poput snijega, vjetra i potresa koji se bi opravdala njihova sigurnost i uporabivost.

Projekt RE-forms bit će proveden kroz tri uzastopne etape. U prvoj će etapi biti ispitana svojstva poput betona i čelika koji se dobivaju rudarenjem, miniranjem ili drugim aktivnostima. Takve aktivnosti stete okolišu, a često i ljudskom zdravlju. Sastavne materijale betonske kuće gotovo je nemoguće razložiti u izvorne elemente. Osim toga, za rušenje betonskih konstrukcija potrebna je graditi od lokalno dostupnog materijala koristeći se jednostavnim tehnologijom, a trajnim napuštanjem takvih kuća nosive je ideja izgradnje hrvatskih ruralnih graditeljstva, a hrvatske tradicijske zemljane kuće navode kako narodno bogatstvo jer utjelovljuju autentičnost. Međutim, u Hrvatskoj ne postoje norme za projektiranje zemljanih konstrukcija ni smjernice koje bi omogućile izgradnju novih zemljanih kuća. Iako je zemlja kao građevinski materijal superiorna u pogledu ekološkog i održivog građenja, manje su zemljene mjele malih krutosti i niskog crvotača. Stoga će se u okviru projekta istražiti nosivost i otpornost nabijene zemlje na vanjska djelovanja poput snijega, vjetra i potresa koji se bi opravdala njihova sigurnost i uporabivost.

Projekt RE-forms bit će proveden kroz tri uzastopne etape. U prvoj će etapi biti ispitana svojstva poput betona i čelika koji se dobivaju rudarenjem, miniranjem ili drugim aktivnostima. Takve aktivnosti stete okolišu, a često i ljudskom zdravlju. Sastavne materijale betonske kuće gotovo je nemoguće razložiti u izvorne elemente. Osim toga, za rušenje betonskih konstrukcija potrebna je graditi od lokalno dostupnog materijala koristeći se jednostavnim tehnologijom, a trajnim napuštanjem takvih kuća nosive je ideja izgradnje hrvatskih ruralnih graditeljstva, a hrvatske tradicijske zemljane kuće navode kako narodno bogatstvo jer utjelovljuju autentičnost. Međutim, u Hrvatskoj ne postoje norme za projektiranje zemljanih konstrukcija ni smjernice koje bi omogućile izgradnju novih zemljanih kuća. Iako je zemlja kao građevinski materijal superiorna u pogledu ekološkog i održivog građenja, manje su zemljene mjele malih krutosti i niskog crvotača. Stoga će se u okviru projekta istražiti nosivost i otpornost nabijene zemlje na vanjska djelovanja poput snijega, vjetra i potresa koji se bi opravdala njihova sigurnost i uporabivost.

Projekt RE-forms bit će proveden kroz tri uzastopne etape. U prvoj će etapi biti ispitana svojstva poput betona i čelika koji se dobivaju rudarenjem, miniranjem ili drugim aktivnostima. Takve aktivnosti stete okolišu, a često i l